این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

موضوع اقدام پژوهی :

چگونه توانستم خط نوشتاری مهدیه را بهبود بخشم؟

www.moallemsite.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

فهرست مطالب

چکیده.....۳
واژه های کلیدی:.....۳
مقدمه ۴
شرایط موثر بر بدخطی دانش اموزان: ۵
ادبیات و پیشینه ی تحقیق ۱۰
آموزش درست نویسی:.....۱۲
گردآوری اطلاعات(شواهد ۱):.....۱۳
تجزیه و تحلیل داده ها ۱۴
ارائه ی راهکارهای عملی برای برطرف کردن مشکل بدخطی دانش آموز ۱۵
اجرای طرح جدید و نظارت بر آن ۱۷
گردآوری اطلاعات(شواهد دو) ۱۸
ارزشیابی تأثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار آن.....۱۹
پیشنهادات ۲۰
منابع: ۲۱

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

چکیده

اینجانب ،..... (لیسانس آموزش ابتدایی و ..... سابقه خدمت) آموزگار پایه ی چهارم در اوایل سال تحصیلی با دیدن مشق و املای " مهدیه " متوجه مشکل بدخطی او که گاهی تا حد نارسا نویسی نیز می رسید ، شدم. با شواهدی که من از این مشکل مهدیه داشتم با همکارانم تصمیم گرفتیم در جهت بهبود خط نوشتاری اش به او کمک نماییم ما در این اقدام پژوهی سعی کردیم دانش آموز روش صحیح نوشتن ، مداد در دست گرفتن ، شکل صحیح حروف ، اندازه ی بیاض و سواد حروف ، ابتدا و انتهای نگارش حروف و ... را یاد بگیرد. و همچنین برای تقویت عضلات ماهیچه ای دست دانش آموز و هماهنگ تر شدن بیشتر چشم و دست او هنگام نوشتن، فعالیت هایی را در زنگ های هنر و ورزش با همکاری و مساعدت های مدیر و مربی تربیت بدنی انجام دادیم.و همچنین برای رفع موانع فیزیکی،جسمی و نگارشی تا رسیدن به وضع مطلوب تلاش کردیم.

واژه های کلیدی:

نارسانویسی،خط نوشتاری،اقدام پژوهی

www.moallemsite.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

مقدمه

در پژوهش حاضر ، با توجه به این اصل که کودک بیشتر به بازی علاقه مند است ، بد خطی دانش آموز اصلاح شده است . همچنین به صورت ریشه ای به مشکل پرداخته شده است ، نه این که متوسل به رو نویسی هایبی هدف و خسته کننده شود که در مواردی به تشدید مشکل منجر می شود .

این نوشتار شامل چندین بخش است که پس از بیان مسئله و ارائه ی شواهد و تحلیل داده ها ، راه حلهایی را بطور موقّت در نظر گرفته و سر انجام پس از گزینش روش مؤثّر با نظارت بر آن شواهدی دال بربهبود مشکل ارائه کرده و پس از تأیید وضع مطلوب از جانب چند مرجع ، توصیه هایی شده است.

آموزشگاهی که این پژوهش در آن انجام می شود ، دارای ویژگیهای زیر می باشد :

دانش آموز مورد نظر دختری با قد متوسط (*۱۲۰ سانتی متر*) و وزن (*۲۵ کیلوگرم*) می باشد. او فرزند چهارم یک خانواده ی ۴ نفری می باشد. و والدین او دارای سواد چهارم ابتدایی هستند و از نظر مالی در سطح متوسط می باشند.او دارای یک برادر ۳ ساله نیز می باشد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

در نوشته های این دانش آموز اندازه ی حروف در یک کلمه با هم تناسب ندارند . (حروف دندانه دار ، ریز و حروف قبلی و بعدی را درشت می نویسد) دو جزء کلمات ترکیبی را خیلی با فاصله می نویسد ، به طوری که دو کلمه ی جدا از هم تصور می شود. حروف گودی دار (مقعر) مانند " **ی** " ، " **ل** " و " **ن** " را به صورت شکسته و گوشه دار می نویسد.

اتصالات حروف را در کلمات به صورت اصولی انجام نمی دهد و در نوشته هایش خط زمینه را رعایت نمی کند. گاهی که اشتباه می نویسد دوباره بدون پاک کردن ، روی همان کلمه ی اشتباه شروع به تصحیح می نماید . بنابراین نوشته ها ی وی نا مفهوم و کثیف به نظر می رسد. به خاطر همین بد خطی و عدم استفاده از مداد پاک کن در اکثر مواقع ، دفاتر و کتابهایش اغلب کثیف و نا مرتب است.

البته گاهی با تشویق های من و مادرش حوصله به خرج می دهد و خوب می نویسد. و این روزنه ای برای شروع به اصلاح وضع موجود برای من می باشد.

- ✓ راستی چه عواملی موجب ایجاد این مشکل شده است؟
- ✓ آیا ضعف از اندامهای نوشتاری اوست ؟
- ✓ آیا ما می توانیم این مشکل را رفع کنیم ؟

شرایط موثر بر بدخطی دانش اموزان:

گانیه معتقد است که برای یادگیری دو دسته شرایط وجود دارد : شرایط درونی یادگیری و شرایط بیرونی یادگیری . البته در بررسی علل بدخطی و بد آموزی خطی دانش آموزان دوره ی ابتدایی علاوه بر عوامل آموزشی و تربیتی و در حقیقت ، کار معلم ، که جزء شرایط بیرونی هستند باید شرایط درونی که مربوط به شرایط روانی کودکان می باشند نیز مورد توجه قرار گیرند چه بسا بدخطی دانش آموزان به دلیل حالات عاطفی نامطلوب و

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

نداشتن هدف و انگیزه برای زیبا نویسی و یا ضایعات استخوانی و یا نداشتن آمادگی روحی روانی و محیط نامناسب و فقر آموزش همچنین تمرینات غلط و فقدان رسیدگی باشد برای ارائه ی راهکار های مناسب عوامل به طور کلی به سه گروه عمده تقسیم بندی می شود .

الف) عوامل مربوط به خانواده:

بی توجهی اولیا به خط بچه ها وطرز نوشتن انها و یا سر مشق نادرست دادن و همچنین والدینی که خودشان بد خط هستند زمینه هایی برای بد خطی فرزندان را فراهم می کند بدخطی والدین سر مشق نا مناسبی برا ی کودکان است از انجا که خوشنویسی مهارتی است که باید اموخته شود چنان چه کودک در خانواده ای زندگی کند که اعضای ان از ذوق و استعداد بیشتری برخوردار باشند کودک زمینه ی بیشتری برای خوب نوشتن دارد خانواده هایی که به صورت دیکتاتور ی و دموکراسی و آزادی مطلق اداره می شوند نیز تاثیرات متفاوتی بر عملکرد دانش اموز دارند افرادی دوران کودکی خود را در خانه ای اکنده از استبداد و خود خواهی می گذرانند هیچ گاه فرصتی برای ابراز وجود و نشان دادن قابلیت ها و گرایش های خود به دست نمی اورند (زرهانی خرداد ۸۹ ص ۲۱) کودکانی که در خانواده هایی زندگی می کنند که نسبت به فرزندان خو بی تفاوت اند وار تشویق و تنبیه به موقع برای انجام تکالیف فرزندانشان استفاده نمی کنند در واقع انگیزه ی لازم را برای انجام بهتر تکالیف در فرزندان خود به وجود نمی اورند چنین کودکانی اغلب با اکراه و بی میلی اقدام به نوشتن می کنند و نتیجه ی عملکرد آنها رضایت بخش نخواهد بود همچنین مو قعیت کودک در خانه یعنی تنها فرزند خانواده بودن یا کوچکترین کودک یا تنها دختر خانواده بودن وارتباطی که کودک با خواهر و برادران خود دارد سبب یادگیری های مهارتی بدنی متفاوتی می شود.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

انتظارات خاص والدین از فرزندان خود اگر با واقع بینی همراه باشد اختلالی در رفتار بچه ها به وجود نمی آورد ولی اگر این انتظارات بدون توجه به امکانات فرزند باشد سبب بروز عکس العمل های شدید از طرف بچه ها می شود و سبب شکست بچه ها در انجام کارهای معین می گردد همچنین وضعیت طبقاتی خانواده بر روی یادگیری دانش آموز تاثیر دارد وضع مادی و معنوی خانواده در رشد نوشتن بچه ها تاثیر دارد تحقیقاتی که درباره ی اختلاف استعداد بچه ها در طبقات مختلف به عمل امده است نشان می دهد که پرورش استعداد بچه ها در حد وسیعی مربوط به فرهنگ و راه زندگی طبقات است .شریعتمداری (۱۳۶۷)

ب) عوامل مربوط به معلمان:

مسئله ی آمده سازی معلمان برای کاری که بر عهده دارند در همه ی کشور ها به ویژه کشور های در حال ترشد از اهمیت ویژه ای بر خوردار است این اهمیت هم نه نیازی به اثبات دارد و نه تاکید . از طرفی همیشه گفته می شود که مدرسه یک قدم از اجتماع عقب تر است . زیرا تحولات اجتماعی سریع تر از ان رخ میدهند که مدرسه و معلم بتوانند خود را با ان تطبیق دهند در این صورت معلم چه باید بکند (سانتراک ۱۳۸۷).

اگر معلم خط خوبی داشته باشد و حروف را هم به خوبی اموزش دهد و در این رابطه با استفاده از بازی و تمرین عضلات بچه ها را تقویت کند بیشترین تاثیر را در خوب نویسی و خوانا نویسی دارد گاهی اوقات کتاب های درسی هم اشکالاتی در این زمینه دارند که معلم باید ان ها را به خوبی ببیند و با تذکر به موقع اجازه ندهد در شاگردانش دو گانگی ایجاد شود و بد خطی و خوانا نبودن خط اموزگار و بی توجهی او به خط شاگردان نیز عاملی در ایجاد بد خطی و اختلال خط می باشد بهتر است معلمان از دادن تکالیف زیاد در منزل خود داری کنند

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

مواجه شدن دانش آموز با حجم زیاد تکالیف نیز باعث بد خطی دانش آموز می شود صبر و حوصله و دادن مقدار معینی تمرینات عضلانی در مقدمه ی کار ضروری است تا شاگرد قادر شود عضلات دست را کنترل کند تکنیک های متعددی از جمله مچاله کردن کاغذ یا استفاده از خمیر های بازی و ... وجود دارد تا عضلات دست را آماده کند تا به حروف الفبا شکل بدهد و همچنین برای اموزش مهارت خط نویسی به کودکان باید معلمین به این مولفه ها توجه داشته باشند وضعیت نشتن دانش اموز، وضعیت قلم به دست گرفتن دانش آموز وضعیت دست آزاد بچه های راست دست و چپ دست ، حالت قرارگرفتن سر ، تابش نور و مقدار آن در هنگام نوشتن حالت قرار گرفتن پاها در هنگام نوشتن و طرز قرار دادن و فیزیک ایستادن پای تخته برای نوشتن و رعایت حاشیه در دفتر دقت به این ویژگی ها باعث می شود تا آموزگار بتواند دانش آموزان را به درستی هدایت کند.

معلمانی که با دانش آموزان دچار مشکلات رفتاری کار آموزشی می کنند در این زمینه آسیب پذیری بیشتری دارند بیشتر معلمان رغبتی به آموزش این گونه از دانش آموزان نشان نمی دهند (کوپر ۱۳۷۸)

معلمان باید به این باور برسند که نوشتن کودکان از طریق تمرینات بیشتر پیشرفت می کنند و ان ها باید در پذیرش تلاش های کودکان حوصله ی بیشتری به خرج دهند واکنش مثبت معلم و بر انگیختن کودک به سمت تلاش بیشتر در ایجاد یک کلاس نوشتن مناسب است (هژبری۸۳)

نگرش مثبت معلم نسبت به تلاش های نوشتاری کودک به اندازه ی فراهم کردن زمان و فضا و مطالب نوشتاری مناسب حائز اهمیت است خط خطی کردن ها و نقاشی ها سطوح آغازین نوشتن هستند که در پیشرفت مهارت نوشتن کودک در مراحل بعدی حائز اهمیت هستند بنا بر این این تلاش ها باید مورد تشویق معلمان قرار گیرد (هادی پور ۸۵)

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

معلم و نقش او در ایجاد زمینه های تجربی و عملی یادگیرنده اهمیت خاص دارد او می توتند فضایی را به وجود آورد که احساس وحشت از کار ها را بر طرف کند و دانش آموز را به انجام کار بهتر در نوشتن حساس ترکند (معتمدی ۸۶)لذا معلمان باید اساس کار خود را به کاهش تنش قرار دهند و در مورد خط بچه ها را توبیخ نکنند و خود از نظر خطی الگوی خوبی برای دانش آموزان باشند .

ج) عوامل مربوط به دانش اموزان :

در میان مهارت های تحصیلی پایه ، نوشتن ملموس ترین مهارت نام گرفته است تفاوت نوشتن با سایر مهارت های ارتباطی این است که نوشتن سندی کتبی از خود به جای میگذارد و همچنین جز مهارت های ظریف حرکتی می باشد . می گویند خط هر کسی نشانه ای از روح او را در خود دارد و هر کسی را می توان از خط او شناخت . برای این که دانش اموز بتواند نوشتن را به نحو احسن انجا م دهد لازم است شرایطی برای نوشتن داشته باشد:

۱. از رشد ذهنی کافی برخوردار باشد
۲. انگیزه ی کافی داشته باشد
۳. از علاقه ی کافی برخوردار باشد
۴. بین چشم و دست هماهنگی باشد
۵. هماهنگی حرکتی داشته باشد
۶. توانایی تطبیق بدن با فضای اطراف را داشته باشد
۷. مفهوم نوشتن از راست به چپ را بداند .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

ادبیات و پیشینه ی تحقیق

در تحقیقی که توسط خانم " سهیلا گنج خانی " با عنوان راهکارهای عملی برای کاهش میزان بد خطیدانش آموزان در سالتحصیلی ۸۵ - ۸۴ در دبستان شهید بخارایی ناحیه یک زنجان انجام گرفته است بهراه حلهای زیر جهت رفع مشکل اشاره شده است.

۱- - استفاده از رسم الخط تحریری موجود در بازار

۲- دانش آموزان با راهنمایی معلّم بطور مستقیم از روی خطوط و نمونه های تحریری، کپی برداری کنند.

۳- شبیه سازی بطور مستقیم (مشق نظری)

پس از انجام راهکارهای بالا به نتایج زیر دست یافته اند.

۱- هرچه دانش آموزان تمرین بیشتری انجام می دادند مهارتشان در نوشتن خط نستعلیق افزایش می یافت.

۲- انگیزه ی زیبا نویسی در دانش آموزان افزایش می یافت .

و در تحقیق دیگری که توسط خانم" صغری امینی " آموزگار دبستان حضرت رقیه (س) ناحیه یک زنجان با عنوان راهکارهای عملی برای کاهش بد خطی دانش آموزان در سالتحصیلی ۸۸ - ۸۷ انجام گرفته است ، به این راهکارها اشاره شده است.

۱- **آموزش اولیا** :که از آن ها خواسته شد در خانه جهت رسیدگی به تکالیف فرزندانشان وقتی را اختصاص دهند.

۲- **معلم و روش تدریس او:** آموزش گرفتن صحیح مداد به دانش آموزان و جدّی گرفتن خط تحریری در کلاس و همچنین آموزش کپی برداری از روی کلمات بوسیله ی کاغذ های نازک

۳- **تشویق دانش آموزان** :تشویق دانش آموزانی که بیشترین دقت و توجه را در زیبا نویسی داشتند.

۴- **آموزش قواعد خط تحریری** : بوسیله ی بازی با شن و آبرنگ

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

۵- **تقلید از کلمات کتاب** : موقع نوشتن و راهنمایی معلم

پس از اجرای راهکارهای فوق نتایج ذیل بدست آمده است:

۱- بهتر شدن خط دانش آموزان توسط همکاران تأیید گردید.

۲- چهارمیای دانش آموزان نسبت به خط فرزندان خود حسّاسیت بیشتری داشته و آنان را به زیبا نویسی تشویق می نمودند.

۳- خود معلم نیز مشاهده می کرد که دانش آموزان روز به روز زیبا تر و خوش خط تر می نویسند.

۴- دانش آموزان برای زیبا نویسی و برای تشویق شدن با هم دیگر به رقابت می پرداختند.

۵- انگیزه ی زیبا نویسی در دانش آموزان افزایش یافته بود.

آقای " مهدیه کردی " نیز در تحقیقی با عنوان "عوامل مؤثر بر بد خطی دانش آموزان دختر کلاس چهارم ابتدایی شهر یزد " به این نتیجه رسیده است که عدم وجود آموزش صحیح ، بی دقتی و نداشتن تمرین کافی و برنامه ریزی شده ، تند نویسی و بی توجّهی والدین ، بی میلی و خستگی فراگیران هنگام نوشتن و کم توجّهی چهارمیای مدرسه خصوصاً معلمین ، از مهمترین عوامل مؤثر بر بد خط شدن فراگیران می باشد.

اشکال در جهت یابی صحیح: برخی از دانش آموزان درک صحیحی از رابطه های فضایی ندارند و قادر نیستند اشکال صحیح حروف را بنویسند. مثلاً حرف« **آ** » را بیش از حد امتداد داده از روی خط می گذرانند ویا حروف کلمه ای مثل « **آب** » را اشتباه جا گذاری می کنند. وبه شکل « **ب آ** » می نویسند .

۲-مشکلات نوشتن صحیح حروف الفبا (حرف نویسی) : در عمل برخی از دانش آموزان حتّی تا سالها بعد از کلاس چهارم نیز در نوشتن صحیح شکل حروف الفبا دچار مشکلات مختلفی هستند. گاهی حروف را

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

بیش از حد بزرگ و یا کوچک می نویسند . در برخی موارد ، خطوط مستقیم (افقی یا عمودی) را به حالت قوس دار می نویسند ویا بالعکس.

۳-**مشکلات نسخه برداری صحیح از کلمات (رونویسی):** این هم نشینی به سه صورت انجام می پذیرد:

- به کار بردن حروف منفصل ، مثل (آزادی)
- ترکیب حروف متّصل ، مثل (میهن)
- قرار گرفتن حروف بصورت مختلط ، مثل (برابری)

به عبارت دیگر دانش آموزان فارسی زبان مجبورند رویه ی جدا نویسی و رویه ی سرهم نویسی را بیاموزند.

آموزش درست نویسی:

به دانش آموزان بیاموزید درست و راحت بنویسند ، مهمترین این اصول عبارتند از :

۱- **روش به دست گرفتن قلم :** در هنگام نوشتن ، قلم بین انگشتان شست و نشانه قرار گیرد و تکیه ی آن بر انگشت میانه باشد. در این حالت انگشت شست ونشانه نباید خمیدگی زیادی پیدا کند و قلم باید در امتداد انگشت نشانه قرار گیرد.

۲- **روش نشستن در هنگام نوشتن :** اگر هنگام نوشتن کمر و گردن خود را زیاد خم کنند ، ستون فقرات آنان از حالت طبیعی خارج می شود و در آینده سلامتشان به خطر خواهد افتاد. بنابرین باید به دانش آموزان یادآوری شود که هنگام نوشتن (در پشت میز یا روی زمین) کمر و گردن خود را مستقیم و راست نگه دارند.و از خمیدگی بیش از اندازه ی ستون فقرات بپرهیزند.

۳- **فاصله ی چشم از کاغذ و روش قرار دادن کاغذ:** هنگام نوشتن ، چشم باید حدود ۳۰ سانتی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

متر از کاغذ فاصله داشته باشد. رعایت نکردن این فاصله سبب خستگی چشم شده ، در مدت طولانی به قوه بینایی دانش آموز آسیب می رساند.

میزان نور: متعادل ترین مقدار نور،نور طبیعی روز است که از پنجره سمت چپ به داخل اتاق و محل نوشتن می تابد .

گردآوری اطلاعات(شواهد ۱):

الف- مشاهدات (مستقیم و غیر مستقیم) در موقعیت های مختلف خصوصاً در زمان انجام فعالیتهای عملی

ب- بررسی و تحلیل پرسشنامه ی سیاهه ی رفتار

ج – اسناد و دارک (عکس های گرفته شده از حالات مختلف دانش آموز) همراه بادست خط دانش آموز

د- پرسشهای مصاحبه ای از معلمان پایه ی چهارم مدارس مختلف

هـ - یادداشت های روزانه

الف- **مشاهدات :** مشکل بدخطی این دانش آموز طبق بررسی هایی که از پوشه ی کار کلاس سوم او به عمل آمد. مشخص شده بود او علاوه بر آنکه اندازه وشیب و شکل کلی حروف را صحیح انجام نمی داده ، جهت رسم شکل حروف را هم نمی دانسته است. امسال هم در پایه ی چهارم با مشاهده ی خودم که در بررسی تکالیف او و دست خطش در پای تابلوی کلاس و اعتراض دوستانش از ناخوانا بودن نوشته های او و همچنین گلایه ی مادر دانش آموز و بیان اظهارات ایشان در زمان دیدار با من بعمل آمده بود من به این مشکل او پی بردم. و به همین دلیل در جستجوی راه حلی برای رفع این مشکل او برآمدم. و با همکارانم تصمیم گرفتیم در این مورد اقدام پژوهی انجام دهیم .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

تجزیه و تحلیل داده ها

طبق بررسی های انجام شده بر روی شواهد یک و با مطالعه ی مبانی نظری مرتبط با مشکل بد خطی ، عوامل مختلفی می تواند. در ایجاد این مسئله مؤثر باشند. که از جمله ی آن ها می توان به آموزش نا مناسب ، عوامل جسمانی ، خانواده ، عوامل روحی – عاطفی و شرایط و موقعیت کلاسی اشاره کرد.

آموزش نا مناسب را می توا ن از مهمترین عوامل دانست. که در این جا نحوه ی تدریس و ارزیابی معلم ، نقش بخصوصی را ایفا می کند. معلمی که با دادن تکالیف زیاد و نا مناسب پوشه ی کار را از سر خود وا می کند واز تکالیف کاربردی استفاده نمی کند و به کمیت تکالیف بیشتر از کیفیت آن ها اهمیت می دهد باعث خستگی زیاد و کاهش انگیزه در دانش آموز می شود. که در نگارش صحیح و زیبا نوشتن او تأثیر می گذارد.ودر دانش آموز ایجاد استرس و اضطراب شدید می نماید و همچنین نبود وقت کافی جهت نظارت معلم بر تکالیف دانش آموزان به علت چند پایه بودن کلاس باعث می شود که دانش آموزان نسبت به انجام تکالیف نوشتاری خود بی علاقه و بی انگیزه شوند. و همین آموزش نامناسب معلم می تواند در دانش آموزان مشکلات روحی و عاطفی ایجاد کند.

خانواده از دیگر عوامل مؤثر بر کیفیت دست خط دانش آموز می باشد . نقش خانواده بعنوان نقش راهنما در منزل ، تشویق دانش آموز و ایجاد ارتباط مستمر با مربیان آموزشی به جهت نظارت صحیح روی دست خط دانش آموزان است. عدم توجه والدین در بازخورد مناسب نسبت به تکالیف نیز عامل مؤثری بر بی نظمی و بد خطی کودک است. همچنین بد خطی بعضی از والدین بعنوان سرمشق و الگوی نامناسب شدت بخش این مشکل خواهد بود.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

از عوامل دیگر می توان به عوامل فیزیکی محیط مدرسه اشاره کردکه شامل نبود نور کافی هنگام نوشتن ،نا مناسب بودن میز و نیمکت نسبت به قد دانش آموز و همچنین کیفیت لوازم نوشتاری او می شود. نامناسب بودن میز و نیمکت دانش آموز بر نحوه ی نشستن دانش آموز و عدم تسلط ا و در هنگام تأثیرمی گذارد.نامناسب و نا مطلوب بودن لوارم التحریر دانش آموز در ایجاد این مشکل می تواند اثر گذار باشد.وجود ناراحتیهای جسمانی از جمله ضعف بینایی،ضعف عضلات دست و...در تضعیف روحیه ی دانش آموز و عدم اعتماد به نفسش در نوشتن و یادگیری،نقش مهمی دارد.خستگی دانش آموز و یا خواب آلود بودن او در کلاس و دیگر عوامل روحی و عاطفیش از جمله ضروریاتی است که معلم باید در کلاس و در مورد تمامی دانش آموزانش مد نظر داشته باشد و تا حد توان در ریشه یابی این مشکلات و کاهش آنها تلاش کند. ما برای نشان دادن عوامل اثرگذار بر مشکل بدخطی از الگوی ترسیم مفاهیم استفاده کرده ایم.

ارائه ی راهکارهای عملی برای برطرف کردن مشکل بدخطی دانش آموز

۱- ایجاد انگیزه ی زیبا نویسی در دانش آموزان با نشان دادن چند نمونه خط زیبا در کات پستال ها و کتاب های هنر . در این مرحله دانش آموز با دیدن این نمونه ها انگیزه ی بیشتری برای زیباتر نوشتن پیداکرد.

۲- آموزش صحیح به دست گرفتن قلم و همچنین طرز نشستن صحیح هنگام نوشتن با ارائه ی الگوهایی از هم کلاسی هایش(از اوایل سال تحصیلی)

۳- فعالیت هایی برای تقویت عضلات کوچک و بزرگ دست دانش آموز ، در زنگ هنر انجام شد. که به شرح زیر می باشد: بازی با خمیر بازی و درست کردن اشکال و حروف ، مچاله کردن روزنامه ، باز و بسته کردن دکمه های لباس و بند کفش ، رسم کردن خطوط و نوشتن کلمات بر روی ماسه ی نرم وتمیز ، چنگ زدن هوا ، بریدن اشکال هندسی . بعد از انجام این فعالیت ها مشاهده شد که عضلات دست دانش آموز نسبت به قبل ورزیده تر و

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

قویتر شد. که در به دست گرفتن مداد و تند نویسی او تأثیر زیادی گذاشت .(اواخر فروردین و اوایل اردیبهشت)

۴- برای هماهنگ تر شدن چشم و دست دانش آموز فعالیت هایی با همکاری معلم ورزش در زنگ های ورزش انجام شد. که به شرح زیر می باشد: انداختن توپ در سطل،گرفتن و پرتاب کردن توپ،پیچاندن نخ به دور قرقره،طناب بازی،نوشتن در هواوحمل یک استکان پر از آب،به گونه ای که هنگام راه رفتن آب نریزد.همچنین از چهارمیای دانش آموز مشکل دار در خواست شد.که این فعالیت ها یا فعالیت های شبیه آن در منزل نیز انجام شود.(اواخر فروردین و اوایل اردیبهشت).در راستای فعالیت های انجام شده برای هماهنگی بیشتر چشم و دست دانش آموز،یک سری خطوط موازی با فاصله های کم و زیاد در دفتر شطرنجی به دانش آموز ارایه شد.تا او در وسط هر دو خط موازی یک خط راست از یک جهت بدون برداشتن مداد رسم کند.که این فعالیت ها تحت عنوان آزمون(فراستیک)در کتاب اختلالات دیکته نویسی دکتر مصطفی تبریزی آورده شده است

۵- با انجام فعالیت های فوق تغییراتی در دست خط دانش آموز ایجاد شد.که با تشویق های معلم و توجیه کردن چهارمیا نسبت به رسیدگی به تکالیف فرزندشان و تمرین کردن با او باعث تقویت انگیزه در دانش آموز گردید.و در ذهن دانش آموز تصویر مثبتی از خودش ایجاد شد.

۶- به وسیله لاک غلط گیر یک علامت بر روی مداد دانش آموز مشخص کردیم.تا محل مناسبی که هنگام نوشتن باید بگیرد. را از یاد نبرد.

۷- برای آشنایی بیشتر دانش آموز با روش و نحوه ی نوشتن خط تحریری،از کتاب چهار جلدی تمرین خط(سید مرتضی موسوی گرمارودی) استفاده کردیم و آن را در اختیار دانش آموز قرار دادیم. و همچنین کپی برداری از

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

روی کلمات کتاب به وسیله ی کاغذ نازک را به دانش آموز آموزش دادیم که کودک می تواند در طول تابستان هم به کمک چهارمیا این تمرینات را انجام دهد.

۸- علاوه بر دادن سرمشق مناسب و به اندازه، از دانش آموز خواسته شد .کارهایی را که در منزل انجام می دهد. به صورت یایادداشت های روزانه تهیه کند و در کلاس ارائه دهد.

۹- در هر دو سه روز یک بار در زنگ های درس بنویسیم مسابقه ی خط برگزار شد. و به نفرات برتر بخصوص کسانی که خطشان بهتر شده بود جوایزی اهداء گردید.

۱۰- نشاندن دانش آموز مشکل دار در کنار یکی از هم کلاسی های خوش خط تا باعث انگیزه و فعالیت بیشتر در او شود.

اجرای طرح جدید و نظارت بر آن

۱- شیوه ی نظارت در مرحله ی چهارم (ایجاد انگیزه) مشاهده ی عملکرد او توسط معلم حین انجام تکالیف و ارائه ی رهنمودهای بعدی .

۲- راه نظارت بر شیوه ی صحیح به دست گرفتن قلم بصورت مشاهده ی مستقیم و ارائه ی الگوهای مناسب انجام گرفت.

۳- در فعالیت های مربوط به تقویت عضلات شیوه ی نظارت ، مشاهده ی مستقیم معلم بود.

۴- در فعالیت های مربوط به هماهنگی چشم و دست دانش آموز که در زنگ های ورزش انجام شد ، شیوه ی نظارت مشاهده ی مستقیم معلم و نظرخواهی از دبیر تربیت بدنی ، وهمچنین بازبینی دفتر شطرنجی دانش آموز بود.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

۵- در راهکار چهارم نظارت بصورت مشاهده ی مستقیم خود معلم و والدین و اظهارات آن ها .

۶- در راهکار ششم شیوه ی نظارت به مشاهده ی مستقیم معلم در نحوه ی به دست گرفتن مداد توسط دانش آموز بود.

۷- در راهکار هفتم شیوه ی نظارت بصورت مشاهده ی مستقیم و بازبینی کتاب خط دانش آموز و ارائه ی باز خوردها وراهنماییهای لازم.

۸- در راهکار هشتم شیوه ی نظارت بصورت مشاهده ی مستقیم معلم و بازخوردهای چهارمیا و بازبینی یادداشتهای روزانه .

۹- در راهکارهای نهم ودهم شیوه ی نظارت بصورت مشاهده ی مستقیم عملکرد و میزان علاقه یدانش آموز بود.

۱۰- بطور کلی در این پژوهش نحوه ی نظارت بر اجرای راهکارها ، مشاهده ی مستقیم معلم هنگام انجام تکالیف و فعالیت ها و نظرخواهی از دبیر تربیت بدنی وچهارمیای دانش آموز بود.

گردآوری اطلاعات(شواهد دو)

پس از انجام راهکارهای بیان شده در گام هفتم مشاهده می شود که مشکل بد خطی دانش آموز تا حدود زیادی رفع شده است. در زیر شواهدی که دال براین تغییرات می باشد آمده است. که اسناد و مدارک آن بصورت ضمیمه و جداگانه در اختیار استاد محترم قرار خواهد گرفت.

- خود دانش آموز با دیدن نوشته های خوانا و مرتب خود ، اظهار تمایل بیشتری به ادامه ی نوشتن نشان می داد و دیگر به هنگام انجام تکالیف نوشتاری ، شکایت و اعتراض نمی کرد.
- با بررسی تکالیف نوشتاری دانش آموز و همچنین دفتر شطرنجی و دفتر تمرین خط تحریری او متوجه شدم که دست خط او نسبت به قبل تغییرات زیادی کرده است. و کیفیت آن بهتر شده است.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

- طی بازدیدهایی که مدیر مدرسه ، هر ماه از کلاس بعمل می آورد و با ارجاع گزارش خودم از نتیجه ی این اقدام پژوهی ، ایشان نیز اظهار داشتند که مشکل دانش آموز تا حد زیادی برطرف شده است.
- همکاران همیار من که در این اقدام پژوهی بامن مشارکت داشتند نیز با بررسی اسناد مومدارک مربوط به شواهد دو (تصاویر و عکس ها ، نمونه های دست خط دانش آموز) اذعان داشتند که مشکل دانش آموز برطرف شده و احساس رضایت می کردند.
- مادر دانش آموز نیز که قبلاً در جریان اقدام پژوهی ما بودند و از آن استقبال کرده بودند.در جلسه ی دیدار با چهارمیا از پیشرفت قابل ملاحظه ی فرزند خود احساس رضایت می کردند.
- دبیر تربیت بدنی آموزشگاه نیز در نظرخواهی که از ایشان بعمل آمد اظهار داشتند که فعالیت های انجام شده ، برای رفع این مشکل خیلی مؤثر بوده است. و از پیشرفت دانش آموز در انجام این تمرینات احساس رضایت داشتند.

ارزشیابی تأثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار آن

- خوبی پوشه ی کار و دفتر مشق این است که آثار قبلی را نگه داری می کند. با مقایسه بیندست نوشته ها ی قبلی و فعلی دانش آموز تغییرات محسوسی مشاهده می شود . از جمله توجه به خط زمینه ، رعایت تناسب اندازه ی حروف ، نوشتن حرف بعدی در امتداد انتهای حرف قبلی ، نوشتن حروف به شکل صحیح ، رسم شکل حروف از جهت درست ، رسم صحیح نقطه و رعایت فاصله ی متعارف بین کلمات .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

- حالا او مداد را بطور صحیح و اصولی در دست می گیرد و کنترل بیشتری روی مداد دارد . وقتی کلمه ای را اشتباه می نویسد از پاک کن استفاده می کند. سرمشق نویسی او خیلی خوب شده است.به نوشتن در موقعیت های مختلف علاقه نشان می دهد. نوشته های او تحسین دوستان و خانواده اش را نیز برانگیخته است.
- دیگر در هنگام نوشتن کلافه و بی حوصله نیست. سعی می کند در هنگام نوشتن بطور صحیح بنشیند تا تسلط کافی بر نوشته هایش داشته باشد. سعی می کند با دوستانش رقابت کند. چهارمیای خود را در انجام تکالیف بیشتر دخالت می دهد.

پیشنهادات

۱- مسئولان آموزش و پرورش دوره هایی را به منظور آشنایی معلمان و چهارمیا با اختلالات یادگیری موجود در دانش آموزان و راهکارهای بهبود آن ها که از جمله ی آنها می توان به بد خطی یا نارسا نویسی اشاره کرد ، برگزار کنند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

۲- با توجه به این که راهکارهای اجرا شده جدید و جذاب بود واز کتاب « دکتر مصطفی تبریزی » اتّخاذ شده بود . وبا توجه به این که خود ایشان با بچه های دارای اختلالات یادگیری ، ارتباط داشتند . لذا بجا است سایر همکاران یا چهارمیا از فعالیت های مذکور در جهت رفع نارسا نویسی و بدخطی بچّه ها بهره ببرند.

منابع:

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

۱. والاس جرارد – مک لافلین جیمز. آ (۱۳۷۰) نا توانی های یاد گیری مفاهیم و ویژگی ها چاپ دوم ترجمه ی م . تقی منشی طوسی انتشارات استان قدس رضوی.

۲. جوان بخت جعفر مجله ی رشد اموزش ابتدایی سال هفتم فروردین ۸۳ شماره ی پیاپی ۵۷ صفحه ی ۱۷.

۳. معتمدی فرشته رشد معلم دوره ی ۲۶ نیمه ی اول ۸۶ شماره ی پی در پی ۲۱۰ صفحه ۹.

۴. هادی پور عظیم رشد اموزش ابتدایی دوره ی دهم بهمن ۸۵ شماره ی پیاپی ۸۲ صفحه ی ۵.

www.moallemsite.ir